

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ეკონომიკური სტატისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ეკონომიკურ სტატისტიკაში ხელოვნების მაგისტრი (MA in Economic Statistics)

სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელი: სრული პროფესორი სიმონ გელაშვილი
სამაგისტრო პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

- **მიზანი:** ეკონომიკურ სტატისტიკაში ხელოვნების მაგისტრის მომზადების მიზანია განათლების თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად ეკონომიკის, სოციალურ და ბიზნესის სფეროში პროფესიული სრულყოფისთვის გათვალისწინებული სპეციალური დისციპლინების სიღრმისეული შესწავლა.
- **შედეგი:** სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ ეკონომიკურ სტატისტიკაში ხელოვნების მაგისტრის ხარისხი ენიჭება სტუდენტებს, რომლებსაც:
 - გააჩნიათ ბაკალავრიატში მიღებულ განათლებაზე დაფუძნებული და გაღრმავებული ცოდნა ეკონომიკის, სოციალურ და ბიზნესის სფეროში, რაც უზრუნველყოფს იდენის ორიგინალური განვითარების ან გამოყენების შესაძლებლობებს;
 - შეუძლიათ ცოდნისა და პრობლემის დასმის უნარის გამოყენება ახალ ან სრულიად უცხო გარემოში;
 - გააჩნიათ ცოდნის ინტეგრირების უნარი, შეუძლიათ თავი გაართვან სიძნელეებს და არასრულ ან შეზღუდულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბონ მოსაზრებები, რომლებშიც მათი სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობებიცაა ასახული;
 - შეუძლიათ თავიანთი დასკვნების საჯარო წარდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით, როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან;
 - გააჩნიათ ისეთი უნარ-ჩვევები, რაც დოქტორანტურაში სწავლის გაგრძელებისა და დამოუკიდებელი მეცნიერული კვლევის საშუალებას იძლევა.
- **დასაქმების სფეროები:**
საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტი, საქართველოს უზენაესი სასამართლო, საქართველოს გენერალური პროკურატურა, საქართველოს ეროვნული ბანკი

და სხვა ბანკები, აგრეთვე ნებისმიერი სამინისტროს და სახელმწიფო უწყების ეკონომიკურ-სტატისტიკური ორგანოები, უმაღლესი სასწავლებლები და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები და სხვ.

• **სამაგისტრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები:**

ეკონომიკური სტატისტიკის სამაგისტრო პროგრამაზე მიიღება ეკონომიკური და ბიზნესის ნებისმიერი სპეციალობის ბაკალავრიატის კურსდამთავრებული, რომელსაც საერთო საუნივერსიტეტო წინაპირობების გარდა მიღებული აქვს ფართო განათლება საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში, იცის კომპიუტერული პროგრამა Excell და ფლობს ერთ-ერთ (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული ან რუსული ენა) უცხო ენას B1 დონეზე მაინც.

• **მაგისტრატურაში მისაღები გამოცდების საკითხები:**

1. ეკონომიკური პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები.
2. ეკონომისტი, როგორც მეცნიერი და ეკონომისტი, როგორც პოლიტიკოსი.
3. საბაზრო წონასწორობის ცვლილებების ანალიზის საფუძვრები და მისი როლი ბაზრის სუბიექტთა მიერ გადაწყვეტილებების მიღებაში.
4. ფასის ზედა ზღვრის შემოქმედება ბაზრის ფუნქციონირების შედეგებზე (ბინის ქირის კონტროლი მოკლევადიან და გრძელვადიან პერიოდში).
5. ფასის ქვედა ზღვრის შემოქმედება ბაზრის ფუნქციონირების შედეგებზე (მინიმალური ხელფასის კანონი).
6. ფასების კონტროლის პოლიტიკა და მისი შეფასება.
7. მყიდველთა დაბეგვრის პოლიტიკის შემოქმედება ბაზრის ფუნქციონირების შედეგებზე.
8. გამყიდველთა დაბეგვრის პოლიტიკის შემოქმედება ბაზრის ფუნქციონირების შედეგებზე.
9. მთავრობის დამოკიდებულება გადასახადის სიმძიმის განაწილებასთან.
10. ბაზრის ეფექტიანობა და მისი წონასწორობის შეფასება.
11. კეთილდღეობის ცვლილება: კეთილდღეობა გადასახადის გარეშე და გადასახადის დაწესების შემდეგ.
12. საერთო დანაკარგი, მისი დეტერმინანტები და შემცირების სამთავრობო პოლიტიკა.
13. ლაფერის მრუდი და «მიწოდების» ეკონომიკური პოლიტიკა.
14. ექსპორტიორი ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა.
15. იმპორტიორი ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა.
16. ტარიფებისა და საიმპორტო ქვოტის შედეგების გავლენა ქვეყნის ეკონომიკურ პოლიტიკაზე.
17. კერძო გადაწყვეტილებების საფუძველზე გარე ეფექტების დაძლევა. ქოუზის თეორემა.
18. გარე ეფექტებთან დაკავშირებული სახელმწიფო პოლიტიკა.
19. საზოგადოებრივი საქონლის შედეგად წარმოშობილი პრობლემა და მისი გადაჭრა მთავრობის მიერ.
20. საერთო რესურსების გამოყენების პრობლემა და მისი დაძლევის სამთავრობო პოლიტიკა.
21. საგადასახადო სისტემის ეფექტიანობა და მისი ზრდის სამთავრობო პოლიტიკა.
22. საგადასახადო სისტემის სამართლიანობა და მასთან დაკავშირებული სამთავრობო პოლიტიკა.

23. დანახარჯები და მათი შესაბამისი გადაწყვეტილებანი მოკლევადიან და გრძელვადიან პერიოდებში.
24. კონკურენტული ფორმის პოლიტიკა და ქცევა მოკლევადიან და გრძელვადიან პერიოდში.
25. კონკურენტული ფორმების გადაწყვეტილება საბაზრო მიწოდების შესახებ მოკლევადიან და გრძელვადიან პერიოდებში.
26. მონოპოლიების მიერ გადაწყვეტილებების მიღება წარმოების მოცულობისა და ფასების დონის შესახებ.
27. მონოპოლია და კეთილდღეობის დანახარჯების გავლენა სახელმწიფოს ქცევაზე.
28. სახელმწიფო პოლიტიკა მონოპოლიებთან მიმართებაში.
29. ოლიგოპოლიური პოლიტიკის და ქცევის წინააღმდეგობრივი ბუნება.
30. სახელმწიფო პოლიტიკა ოლიგოპოლიებთან მიმართებაში.
31. მონოპოლისტური კონკურენციის ფორმების პოლიტიკა და ქცევა მოკლევადიან და გრძელვადიან პერიოდში.
32. შრომის ბაზრის წონასწორობა და მისი გავლენა ბაზრის სუბიექტთა მიერ გადაწყვეტილებების მიღებაზე.
33. დისკრიმინაციის პოლიტიკა შრომის ბაზარზე.
34. დისკრიმინაციის პოლიტიკა დამქირავებლების, მომხმარებლების და მთავრობის მხრიდან.
35. შემოსავლების გადანაწილების პოლიტიკა: უტილიტარიზმი, ლიბერალიზმი, ლიბერტარიანიზმი.
36. მომხმარებლის არჩევანის თეორიის გამოყენება საოჯახო მეურნეობების პოლიტიკისა და ქცევის დეტერმინანტების შესასწავლად.
37. ეკონომიკური ზრდის მასტიმულირებელი სახელმწიფო პოლიტიკა.
38. დანაზოგებსა და ინვესტიციებზე სხვადასხვა სამთავრობო პოლიტიკის ზემოქმედება
39. უმუშევრობის შედეგებზე სახელმწიფო პოლიტიკის გავლენა
40. მთავრობის მიერ უმუშევრობის მასშტაბების განსაზღვრის პოლიტიკა, მისი პრობლემები და უმუშევრობის ხანგრძლივობა
41. სახელმწიფო პოლიტიკა და სამუშაოს ძიება, უმუშევრობის დაზღვევა
42. ფულის მიწოდება, ფულზე მოთხოვნა და მონეტარული პოლიტიკა მოკლევადიან და გრძელვადიან პერიოდებში
43. მონეტარული პოლიტიკის ცვლილებების შედეგები
44. ინფლაციის დანახარჯები და სამთავრობო პოლიტიკა მასთან მიმართებაში
45. ანტიინფლაციური პოლიტიკის დანახარჯები
46. ფულის მიწოდების კონტროლის დროს წარმოქმნილი პრობლემების გავლენა მონეტარულ პოლიტიკაზე
47. საქონლისა და კაპიტალის საერთაშორისო ნაკადები და სახელმწიფოს ეკონომიკური პოლიტიკა
48. ფასები საერთაშორისო გარიგებებში: ნომინალური და რეალური სავალუტო კურსები და მასთან დაკავშირებული სახელმწიფო პოლიტიკა
49. სასესხო კაპიტალისა და უცხოური ვალუტის მიწოდებისა და მოთხოვნის გავლენა სახელმწიფოს ქცევაზე
50. წონასწორობა ღია ეკონომიკაში და სამთავრობო გადაწყვეტილებების მიღება
51. სამთავრობო პოლიტიკის ზემოქმედება ღია ეკონომიკაზე

52. ერთობლივი მოთხოვნის მრუდის გადაადგილების შედეგების გავლენა სახელმწიფოს ქცევაზე
53. ერთობლივი მიწოდების მრუდის გადაადგილების შედეგების შემოქმედება სახელმწიფოს ქცევაზე
54. მონეტარული პოლიტიკის შემოქმედება ერთობლივ მოთხოვნაზე
55. სარგებლის განაკვეთი და ფედერალური სარეზერვო სისტემის პოლიტიკა
56. ფისკალური პოლიტიკის შემოქმედება ერთობლივ მოთხოვნაზე
57. ფისკალური პოლიტიკის შემოქმედება ერთობლივ მიწოდებაზე
58. ეკონომიკური პოლიტიკა გრძელვადიან და მოკლევადიან პერიოდებში
59. ფილიპსის მრუდის გადაადგილებანი: ინფლაციური მოლოდინის ცვლილებათა როლი და სახელმწიფოს ეკონომიკური პოლიტიკა
60. ფილიპსის მრუდის გადაადგილებანი: ერთობლივი მიწოდების შოკური ცვლელბების როლი და სახელმწიფოს ეკონომიკური პოლიტიკა

ლიტერატურა:

1. Walter A. S. Koch, Christian Czogalla, Grundlagen der Wirtschaftspolitik, 2, auflage, Stuttgart, 2004
2. გ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, თარგმანი ინგლისურიდან, თბ., 2000.
3. პ. ა. სამუელსონი, ვ. დ. ნორდჰაუსი, ეკონომიკა (ოთხ ტომად), თარგმანი რუსულიდან, თბ., 2000.